

بررسی نقش اینتگرون کلاس ۲ در الگوی حساسیت آنتی بیوتیکی سویه های اسینتوباکتر بومانی ایزوله شده از بیمارستان های شهر تهران

دکتر رضا میرنژاد*، سپیده مستوفی**، فرامرز مسجدیان***

دریافت: ۹۰/۴/۲۴، پذیرش: ۹۰/۸/۲

چکیده:

مقدمه و هدف: اسینتوباکتر بومانی که به چندین دارو مقاومت نشان می دهد، یک عامل مهم عفونت بیمارستانی در سراسر دنیا بوده و برای بهداشت عمومی تبدیل می باشد. مطالعات مکانیسم های مقاومت داروئی در این باکتریها نشان داد که ژنهای مقاومت داروئی برای اینتگرون ها قرار دارد. هدف از انجام این مطالعه، تعیین نقش اینتگرون کلاس ۲ در الگوی حساسیت آنتی بیوتیکی اسینتوباکتر بومانی ایزوله شده از بیمارستان های شهر تهران بود.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی در ۳ بیمارستان بزرگ شهر تهران بر روی ۵۰۰ نمونه کلینیکی در طی مدت ۰۱ماه (اسفند ۱۳۸۸ تا آذر ۱۳۸۹) انجام شد. در آزمایشگاه، پس از شناسائی اسینتوباکتر بومانی با استفاده از روش های کشت و بیوشیمیائی، تعیین حساسیت این باکتریها به ۱۳ آنتی بیوتیک با استفاده از روش دیسک دیفیوژن و بر اساس معیار CLSI انجام شد. سپس با استفاده از پرایمرهای Int2F/R جیت بررسی انتشار ژن هایی که حاوی اینتگرون کلاس ۲ هستند، PCR انجام گردید. در نهایت ارتباط بین وجود اینتگرون کلاس ۲ و مقاومت داروئی مورد مطالعه قرار گرفت.

نتایج: از مجموع ۵۰۰ نمونه کلینیکی، ۵۰ مورد (۷۱/۵٪) اسینتوباکتر بومانی، ۱۲ مورد (۱۷٪) اسینتوباکتر لوفی و ۸ مورد (۱۱/۵٪) سایر گونه های اسینتوباکتر تشخیص داده شدند. در نتیجه آنتی بیوتیک اسینتوباکتر بومانی مقاومت بسیار بالائی نسبت به سفی پیم، سفتازیدیم، آزترونام، نورفلوکسین، سپیروفلوکسین و آمیکاسین نشان داد. همچنین مقاومت کمتری نسبت به ایمی پن، جنتامیسین، آمپی سیلین- سولوکاتام، پایپریسیلین- تازوپاکتم مشاهده شد. مرپونم و تویراماپسین، موثرترین آنتی بیوتیک ها در این بررسی بودند. در ۴۱ مورد (۸۲٪) از نمونه ها اینتگرون کلاس ۲ شناسائی شد. همچنین ارتباط معنی داری میان اینتگرون ها و مقاومت به آنتی بیوتیک های سپیروفلوکسین، نورفلوکسین، اوپلوكسین، سفتازیدیم، سفپیم، آزترونام و آمیکاسین مشاهده شد.

نتیجه نهایی: نتایج مطالعه حاضر نشان می دهد که اینتگرون کلاس ۲ بطور وسیعی در بین اسینتوباکتر بومانی ایزوله شده در شهر تهران انتشار دارد و نقش مهمی در اکتساب مقاومت به چند دارو در این باکتری ها دارد. بنابراین موئیتوبینگ مقاومت داروئی ناشی از اینتگرون ها به خصوص کلاس ۲ با استفاده از PCR، در پروتکل های کنترل عفونت ناشی از سویه های اسینتوباکتر بومانی مقاوم به چند دارو در بیمارستانهای مختلف شهر تهران دارای اهمیت می باشد.

کلید واژه ها: اسینتوباکتر بومانی / اینتگرون کلاس ۲ / مقاومت همزمان به چند دارو

مقدمه: سویه های اسینتوباکتر بومانی معمولاً در خاک و آب یافت می شوند، ولی منشا سویه های اپیدمیک مقاوم به چند داروئی آن از بیمارستان می باشد و این سویه ها معمولاً از لحاظ ژنتیکی بسیار شبیه به هم هستند (۳-۶). توانایی این ارگانیسم برای دست یابی به مکانیسمهای

اسینتوباکتر بومانی یک پاتوزن فرصت طلب در حال گسترش می باشد که گروه های مختلفی از مردم، به ویژه بیماران بستری شده در بخش مراقبت های ویژه و بخش سوختگی را تحت تاثیر قرار می دهد (۱-۳) اگرچه

* استادیار میکروبیولوژی مرکز حقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

** کارشناس ارشد زیست شناسی سلولی و مولکولی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال

*** عضو هیأت علمی گروه میکروب شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

'CS-5' احاطه شده اند. طراحی پرایمر برای ناحیه متغیر به نحوی که ناحیه اتصالی در انتهای دو منطقه حفاظت شده باشد به محققین این امکان را می دهد که از طول ناحیه متغیر آگاه شوند. به علت اینکه طول ناحیه متغیر وابسته به تعداد کاست های ژنی، اینتگره شده در این ناحیه است، محصولات PCR دارای طول های مختلف هستند. این به محقق علاوه بر تشخیص کلاس اینتگرون (بر اساس اینکه پرایمر برای ناحیه متغیر کلاس ۱ یا ۲ و یا سایر کلاس های اینتگرونی طراحی شود) در شناسائی تعداد و تشخیص کاست های ژنی کمک می کند(۱۳-۱۰).

در قسمت های مختلف جهان مطالعاتی جهت تعیین میزان شیوع کلاس های مختلف اینتگرون ها و ارتباط آنها با مقاومت داروئی در ایزوله های مختلف بیمارستانی اسینتوباکتر بومانی انجام شده است(۱۱). به دلیل اینکه تاکنون در ایران میزان شیوع کلاس ۲ اینتگرون ها به خصوص در اسینتوباکتر بومانی مشخص نمی باشد، این مطالعه با هدف تعیین میزان شیوع اینتگرون کلاس ۲ و ارتباط حضور آنها با مقاومت داروئی در ایزوله های مختلف بیمارستانی اسینتوباکتر بومانی در شهر تهران انجام گردید.

روش کار:

ایزوله های باکتریایی: این مطالعه توصیفی - مقطعی در ۳ بیمارستان بزرگ شهر تهران (امام خمینی، بقیه ا...) (عج) و میلاد) بروی ۵۰۰ نمونه کلینیکی در طی مدت ۱۰ ماه (اسفند ۱۳۸۸ تا آذر ۱۳۸۹) انجام شد. در آزمایشگاه ۵۰ ایزوله اسینتوباکتر بومانی از ۱۹ کشت خون، ۱۵ نمونه از تراشه، ۶ نمونه از سوآب های زخم، ۴ نمونه از ادرار و ۵ نمونه نیز که منشا نامعلوم داشتند جمع آوری شدند. همه این ایزوله ها توسط روش های متداول ببوشیمیایی و میکروسکوپی شناسائی شدند (جدول ۱). ایزوله ها در ۸۰ درجه سلسیوس در نوترینت براث که حاوی ۵۰٪ گلیسرول بود تا زمان انجام کارهای مولکولی نگهداری شدند.

جدول ۱: فراوانی سویه های اسینتوباکتر بومانی

بر حسب نوع نمونه بالینی

درصد	تعداد	نوع نمونه
۳۸	۱۹	خون
۳۰	۱۵	تراشه
۱۲	۶	زخم
۸	۴	ادرار
۲	۱	دهان
۱۰	۵	نمونه های با منشا نامعلوم

متفاوتی از مقاومت و نیز مقاوم شدن بعضی از سویه ها به تمام آنتی بیوتیکهای رایج قابل دسترسی و همچنین فقدان داروهای ضد میکروبی جدید و موثر از مهمترین علل ایجاد کننده خطر در این باکتری می باشند(۷،۶). مطالعات مختلف نشان می دهند که اغلب سویه های اسینتوباکتر بومانی نسبت به اکثر آنتی بیوتیک ها مقاوم شده اند و این سویه های مقاوم به چند دارو به سرعت در بین بیماران بستری در بیمارستان در حال گسترش می باشند(۸،۹). عناصر متحركی مانند پلاسمیدها، ترانسپوزون ها و اینتگرون ها از موثرترین عناصر ژنتیکی هستند که در اکتساب و پخش عوامل مقاومت در باکتریهای مختلف گرم منفی به خصوص سویه های اسینتوباکتر بومانی نقش دارند و در این بین، مطالعات مختلف نشان می دهند که مقاومت چند داروئی در این باکتری ها به صورت قابل ملاحظه ای در ارتباط با وجود اینتگرون ها و کاست های ژنی می باشند(۱۰).

اینتگرونها توالی هایی از DNA حفاظت شده بنام intI می باشند که ژن اینتگراز را کد می کنند و باعث انتقال و الحاق کاست های ژنی از طریق مکانیسم های نوترکیبی در جایگاه های ویژه می شوند(۱۱). تاکنون چهار گروه اصلی اینتگرون ها در باکتریهای گرم منفی و مثبت شرح داده شده اند. تمام اینتگرون ها دارای ناحیه حفاظت شده (5'CS) و (3'CS) و حاوی ژن های attI و intI می باشند. اینتگرونها کلاس ۱ شایع ترین اینتگرون در بین باکتری گرم منفی می باشند. اینتگرون ها کلاس ۲ در ترانس پوزون Tn7 و مشتقات آن یافت می شود و ناحیه ی محافظت شده ی ۳' آن حاوی پنج ژن tns می باشد که در متحرک کردن ترانسپوزون ها نقش دارند. اینتگرونها کلاس سوم و چهارم نیز گزارش شده اند ولی هنوز ناحیه ی ۳' حفاظت شده ی آن ها به خوبی بررسی نشده است(۱۰،۱۲،۱۳).

برای تشخیص حضور اینتگرونها کلاس ۲، محققین به طور معمول از دو ناحیه به عنوان نواحی هدف برای شناسائی در باکتریها استفاده کرده اند. یکی از این نواحی ژن آنزیم اینتگراز است، که هدف خوبی برای شناسائی اینتگرون کلاس ۱ و ۲ در نمونه و همچنین تشخیص کلاس اینتگرون موجود می باشد. یکی دیگر از نواحی مورد استفاده توسط اکثر محققین، ناحیه متغیر (Variable region) در بین دو ناحیه حفظ شده در ساختار اینتگرون ها است. ناحیه متغیر اینتگرون ها محل قرار گیری کاست های ژنی می باشد، که توسط دو ناحیه حفاظت شده '3-CS' و

آمپلی فای کردن قطعه با اندازه ۲۸۸ جفت بازی مورد استفاده قرار گرفت (جدول ۲).

جدول ۲: توالی پرایمرها

پرایمرها	سکانس نوکلئوتیدها ^(۵) به سمت ^(۳)
۵'-CSa	GGC ATC CAA GCA GCA AG
۳'-CSa	AAG CAG ACT TGA CCT GA
Int2F	TTG CGA GTA TCC ATA ACC TG
Int2R	TTA CCT GCA CTG GAT TAA GC

فرایند PCR در دستگاه ترموسایکلر شامل ۵ دقیقه درجه سلسیوس، بدنبال آن ۳۰ سیکل ۳۰ ثانیه در درجه سلسیوس، ۳۰ ثانیه در ۵۵ درجه سلسیوس مرحله Annealing و ۳۰ ثانیه در ۷۲ درجه سلسیوس و در نهایت ۵ دقیقه در ۷۲ درجه سلسیوس انجام گرفت. تمام آزمایشات بر روی محصولات PCR دوبار تکرار شدند.

برای بررسی محصولات PCR از الکتروفورز در ژل آگاروز ۱/۵٪ و رنگ آمیزی DNA با رنگ اتیدیوم بر ماید Gel Documentation انجام شد. ژلهای با استفاده از دستگاه IntI2 تعیین توالی شدند. موردن بررسی قرار گرفتند و در نهایت محصول اینتگرون کلاس ۲ از جهت وجود ژن های IntI2 تعیین توالی شدند. در مواردی که نیاز به بررسی ارتباط میان الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی و ژنتوپ اینتگرون مثبت بود از تست های آماری نظیر مجذور کای استفاده شد که P.value کمتر از ۰/۰۵ به عنوان داده آماری معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج:

از مجموع ۵۰۰ نمونه مورد بررسی، ۷۰ مورد (۱۴٪) اسینتوباکتر شناسائی شد که از این تعداد ۵۰ مورد (۱۰٪) اسینتوباکتر بومانی، ۱۲ مورد (۱۷٪) اسینتوباکتر لوفی و ۸ مورد (۱۶٪) سایر گونه های اسینتوباکتر بود. در میان سویه های اسینتوباکتر بومانی، مقاومت به چند دارو داشتند. از بین آنتی بیوتیک های مورد بررسی، سفپیم و سفتازیدیم مقاوم ترین (۱۰۰٪) گزارش شده اند در حالی که آمپی سیلین - سولباقاتام کمتر مقاوم بوده اند (جدول ۳). نتایج این مطالعه نشان داد که ۲۷ نمونه (۵٪) اسینتوباکتر بومانی نسبت به ۳ یا بیش از ۳ آنتی بیوتیک مقاوم هستند و ۱۶ نمونه (۳٪) به دو آنتی بیوتیک مقاومت نشان دادند. هم چنین در این مطالعه مشخص گردید که هیچ سویه ای از اسینتوباکتر بومانی مقاوم به همه آنتی بیوتیک ها نبودند و آنتی بیوتیکی وجود دارد که بروی آن موثر باشد.

پروفایل آنتی بیوتیکی: حساسیت آنتی بیوتیکی با استفاده از روش دیسک دیفیوژن بر روی محیط مولر هینتون اگار با توجه به دستورالعمل های سال CLSI ۲۰۱۰ (Clinical and Laboratory Standards Institute) شد (۱۴). لازم ذکر است از سویه استاندارد اشرشیاکلی ATCC 25922 به عنوان کنترل منفی کیفیت آنتی بیوگرام و سویه استاندارد اسینتوباکتر بومانی ATCC 19606 به عنوان کنترل مثبت کیفیت آنتی بیوگرام استفاده شد. آنتی بیوتیک های (شرکت Himedia) تهیه شده از کشور هندوستان) مورد بررسی شامل آمپی سیلین - سولباقاتام (۱۰/۱۰ میکروگرم)، آزترونام (۳۰ میکروگرم)، آمیکاسین (۳۰ میکروگرم)، سفپیم (۳۰ میکروگرم)، سفتازیدیم (۳۰ میکروگرم)، جنتامايسین (۱۰ میکروگرم)، ایمی پن (۱۰ میکروگرم)، مروپن (۱۰ میکروگرم)، نورفلوکسین (۱۰ میکروگرم)، اوافلوکسین (۱ میکروگرم)، سیپروفلوکسین (۵ میکروگرم)، بیپراسیلین - تازوباقاتام (۱۰/۱۰۰ میکروگرم) و توبرامايسین (۱۰ میکروگرم) بودند. لازم ذکر است طبق مطالعات انجام گرفته، ایزوله های اسینتوباکتر بومانی که به سه یا بیش از سه رده آنتی بیوتیکی شامل کینولونها (سیپروفلوکسین)، سفالوسپورینهای وسیع الطیف (سفتازیدیم و سفی پن)، ترکیب بتالاکتام/مهارکننده بتالاکتماز (آمپی سیلین/سولباقاتام)، آمینوگلیکوزیدها (آمیکاسین و توبرامايسین)، و کاربپن ها (ایمی پن و مروپن) مقاومت نشان دادند، به عنوان سویه های مقاوم به چند دارو (MDR) تعریف گردیدند.

آنالیز اینتگرون ها: ژنوم تمام ایزوله های اسینتوباکتر بومانی با استفاده از کیت high pure PCR template Preparation Kit (ساخت شرکت Roche کشور آلمان) استخراج شدند. واکنش PCR در حجم نهائی ۳۰ μL در نظر گرفته شد. هر نمونه شامل: ۱۵ μL 2X Master mix (ساخته کمپانی Ampliqon III کشور دانمارک) حاوی ۲۰ mM dNTP ، ۱.۵ mM MgCl₂ و ۱ μgr ۱.۵ mM MgCl₂ از هر پرایمر F و R و آب مقطر دوبار تقطیر استریل تا حجم ۳۰ μL بود. در این مطالعه همانند مطالعه کولمن برای بررسی انتشار ژن هایی که حاوی اینتگرون بودند از پرایمرهای اولیگونوکلئوتیدی ۵'Cs و ۳'Cs برای شناسایی اینتگرون کلاس ۲ استفاده گردید (۱۵) و پرایمرهای Int2F/R برای Int2F/R استفاده گردید (۱۵).

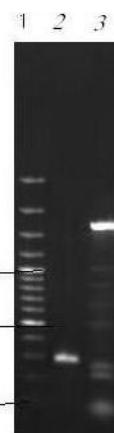
نتایج PCR با استفاده از زن های IntI2 نشان داد که ۴۱/۵۰٪ از ایزوله ها دارای اینتگرون کلاس ۲ بودند. هم چنین نتایج این مطالعه نشان داد که اینتگرونها با کاست های زنی متفاوت در ۴۴/۵۰٪ ایزوله ها یافت شد که دارای ۸ باند با اندازه های ۳۰۰۰، ۲۲۰۰، ۱۶۰۰، ۱۲۵۰، ۱۰۳۱، ۷۵۰، ۵۲۰، ۲۲۰ جفت باز بودند (شکل ۱).

در این مطالعه ارتباط وجود اینتگرون ها با حساسیت به ۱۳ آنتی بیوتیک در سویه های اسینتوباکتر بومانی مورد بررسی قرار گرفت. جدول ۴ حساسیت آنتی بیوتیکی سویه های اسینتوباکتر بومانی دارا و فاقد اینتگرون کلاس ۲ را نشان می دهد. با توجه به این جدول بین حضور اینتگرون کلاس ۲ و مقاومت به آنتی بیوتیک های سیپروفلوکسازین، اوپلوکسازین، سفپیم، سفتازیدیم، نورفلوکسازین و آمیکاسین و آزترونام ارتباط معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد، بطوريکه سویه های دارای اینتگرون کلاس ۲ نسبت به سویه های فاقد اینتگرون مقاومت بيشتری به آنتی بیوتیک ها از خود نشان می دهند. در مورد آنتی بیوتیک ها نظیر جنتامايسین، پیپراسيلین- تازوباکتم، ایمی پنم، مروپنم، آمپی سیلین- سولباکتم و توبرامايسین و حضور اینتگرون ها ارتباط معنی داری مشاهده نشد.

جدول ۳: درصد مقاومت مشاهده شده در بین سویه های

اسینتوباکتر بومانی جدا شده از بیماران

اسینتوباکتر بومانی (درصد)	تعداد ایزوله های مقاوم	مقاآمت	سفپیم
۱۰۰	۵۰		
۹۸	۴۹		سفتازیدیم
۹۶	۴۸		آزترونام
۹۲	۴۶		نورفلوکسازین
۹۲	۴۶		اوپلوکسازین
۹۰	۴۵		سیپروفلوکسازین
۷۸	۳۹		آمیکاسین
۶۴	۳۲		ایمی پنم
۶۲	۳۱		جنتامايسین
۴۸	۲۴		آمپی سیلین- سولباکتم
۴۴	۲۲		پیپراسيلین- تازوباکتم
۲۸	۱۴		مروپنم
			توبرامايسین

شکل ۱: الکتروفورز ژل آگاروز محصول آمپلی فای شده زن اینتگرون با PCR . ردیف ۱ مارکر (100bp DNA ladder)، ردیف ۲ از نظر اینتگرون کلاس ۲ مشبت می باشد و ردیف ۳ (SM#333) محصولات آمپلی فای شده زن اینتگرون با پرایمر CS را نشان می دهد.

جدول ۴: حساسیت آنتی بیوتیکی سویه های اسینتوباکتر بومانی دارا و فاقد اینتگرون کلاس ۲

Antimicrobial agents	Total n=50 , R(%)	Integron negative			Integron positive			P value
		R	I	S	R	I	S	
Meropenem	22 (44)	41.3	27.5	31.2	47.6	19	33.3	Ns
Tobramaycin	14 (28)	20.6	20.6	58.6	38	14.2	42.8	Ns
Ampicilin-Sulbactam	31 (62)	51.7	31	17.2	76.1	19	4	Ns
Imipenem	39 (78)	72.4	17.2	10.3	85.7	4	9	Ns
Azetronam	49 (98)	96.5	3.4	6	100	0	0	0.05
Amikacin	45 (90)	89.6	3.4	6	90.4	4	4	0.05
PipercilinTazobactam	24 (48)	41.3	34.4	24.1	57.1	33.3	9	Ns
Ceftazidim	50 (100)	100	0	0	100	0	0	0.05
Norfloxacin	48 (96)	93.1	0	6.8	100	0	0	0.05
Cefepim	50 (100)	100	0	0	100	0	0	0.05
Oflloxacin	46 (92)	89.6	3.4	6.8	95.2	4.7	0	0.05
Gentamycin	32 (64)	62	0	37.9	66.6	0	33.3	Ns
Ciprofloxacin	46 (92)	86.2	0	13.7	100	0	0	0.05

از پرایمر CS بسیار متغیر بوده و از ۵٪ تا ۸۰٪ را شامل می‌شوند. در مطالعه حاضر با استفاده از این پرایمرها، ۸۸٪ از نمونه‌ها حاوی اینتگرون با اندازه بین ۲۸۰ تا ۳۰۰۰ جفت باز بودند که با نتایج مطالعات رویز (۲۳)، ریبرا (۲۴) و کولمن (۱۵) که میزان جداسازی اینتگرون با اندازه‌های مختلف کمتر از ۳۰۰ جفت باز بین ۲۷/۵٪-۴۴٪ بیان نمودند، متفاوت می‌باشد. با توجه به اینکه پرایمرهای بکار رفته در این مطالعه با مطالعات فوق یکسان بود، لذا این تفاوت می‌تواند ناشی از انتشار بسیار زیاد این نوع اینتگرون‌ها با کاسته‌های ژنی مختلف در سویه‌های اسینتوباکتر بومانی ایزوله شده از نمونه‌های بالینی باشد.

در مطالعه حاضر، همانند مطالعه گونزالس و همکارانش و برخلاف مطالعه کولمن و همکارانش میزان جداسازی اینتگرون کلاس ۲ بالا بود. در این مطالعه ۸۴٪ از سویه‌های اسینتوباکتر بومانی دارای اینتگرون کلاس ۲ بودند که بالاتر از گزارشات محققین دیگر از سراسر دنیا می‌باشد که میزان جداسازی اینتگرون کلاس ۲ را بین ۵۲/۶٪-۵٪ گزارش نموده‌اند. این تفاوتها می‌توانند ناشی از روش‌های بررسی باشد (۲۵-۲۹).

همانند مطالعه کولمن و همکارانش این مطالعه نشان داد که در سویه‌های حاوی اینتگرون کلاس ۲ به نسبت سویه‌های فاقد اینتگرون مقاومت چند داروئی بالاتر می‌باشد که این می‌تواند به این دلیل باشد که کاسته‌های ژنی مقاوم به آنتی بیوتیک می‌توانند مقاومت به چندین آنتی بیوتیک را کد نمایند. در بررسی حاضر میان حضور اینتگرون‌ها و مقاومت به سپرروفلوکسازین، اوفلوكسازین، سفپیم، سفتازیدیم، آزترونام، آمیکاسین و نورفلوکسازین از لحاظ آماری ارتباط معنی داری مشاهده شد بطوریکه سویه‌های حاوی اینتگرون‌ها به این آنتی بیوتیک‌ها مقاومت بیشتری نشان دادند که این نتیجه مشابه نتایج مطالعه لین و همکارانش (۱۱) می‌باشد که گزارش نمودند میان حضور اینتگرون‌ها و مقاومت به سفپیم، آمیکاسین و سپرروفلوکسازین ارتباط معنی داری وجود دارد. همچنین در مطالعه‌ای که توسط کولمن انجام شد ارتباط معنی داری بین حضور اینتگرون‌ها کلاس ۲ و مقاومت به آمیکاسین، سپرروفلوکسازین و سفتازیدیم مشاهده شد و همچنین ارتباط بین حضور اینتگرون‌ها و مقاومت به ایمی پن و مروپنم از لحاظ آماری قابل توجیه

بحث:

امروزه گسترش ژن‌های مقاومت آنتی بیوتیکی از طریق ساختارهای اینتگرونی با ایجاد مقاومت‌های آنتی بیوتیکی چندگانه، به مشکل مهمی در درمان عفونت‌های حاصل از اسینتوباکترها تبدیل شده‌اند (۹،۱۰).

باقته‌های این مطالعه همانند مطالعات بایوگا و یوشی نشان داد که مقاومت آنتی بیوتیکی بدلیل مصرف بی‌رویه داروها در سویه‌های اسینتوباکتر بومانی به صورت جدی در حال افزایش است، بطوريکه ۸۲٪ از ایزوله‌های اسینتوباکتر بومانی مورد بررسی در این مطالعه، فنوتیپ مقاومت به چند دارو (MDR) را دارا بودند. آنان در مطالعات خود میزان جداسازی سویه‌های اسینتوباکتر بومانی مقاوم به چند دارو را حدود ۴۵٪ تا ۷۵٪ گزارش کردند (۱۶،۱۷).

در مطالعه حاضر بیشترین الگوی مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک‌های سفپیم، سفتازیدیم، آزترونام، نورفلوکسازین، اوفلوكسازین، سپرروفلوکسازین و آمیکاسین مشاهده شد و توبرامایسین، مروپنم و پیپراسیلین-تازوپاکتم موثرترین آنتی بیوتیک‌ها برعلیه سویه‌های اسینتوباکتر بومانی بودند که با نتایج مطالعه آیان و همکارانش در مورد آنتی بیوتیک‌های سفپیم، سفتازیدیم و آزترونام و آمپی سیلین-سولباکتم (۱۸) و نتایج مطالعه وانگ و همکارانش در مورد آنتی بیوتیک‌های آزترونام، سفتازیدیم، سفپیم و سپرروفلوکسازین (۱۹) و نیز با مطالعات رهبر و همکارانش که طی سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶ در ایران انجام شد در مورد آنتی بیوتیک‌های سفتازیدیم، آمیکاسین و سپرروفلوکسازین تا حد زیادی مطابقت دارد (۲۰).

در مطالعه حاضر، همانند مطالعات کولمن (۱۵)، گونزالس (۲۱)، پلوی (۲۲) و همکارانشان از دو نوع PCR متغیر برای جداسازی اینتگرون‌ها با کاسته‌های ژنی اینتگره شده در آن (با استفاده از پرایمرهای 5^{\prime} Cs و 3^{\prime} Cs) و جداسازی اینتگرون کلاس ۲ با استفاده از β -IntI2 استفاده گردید. این مطالعات نشان دادند که PCR ژنهای اینتگراز دارای قدرت جداسازی و حساسیت بیشتری نسبت به PCR اینتگرون در جداسازی اینتگرون‌ها کلاس مختلف در سویه‌های اسینتوباکتر بومانی می‌باشد.

در مطالعات مختلف در سراسر دنیا میزان شیوع اینتگرون‌ها در سویه‌های اسینتوباکتر بومانی، با استفاده

منابع :

- Maragakis LL, Perl TM. Acinetobacter baumannii: epidemiology, antimicrobial resistance, and treatment options. *Clin Infect Dis* 2008; 46(8): 1254-63.
- Nemec A. Multidrug resistant Acinetobacter baumannii. *Klin Mikrobiol Infekc Lek* 2008; 14(5):162-7.
- Fournier PE, Richet H. The epidemiology and control of Acinetobacter baumannii in health care facilities. *Clin Infect Dis* 2006; 42:692-99.
- Bassetti M, Righi E, Esposito S, Petrosillo N, Nicolini L. Drug treatment for multidrug-resistant Acinetobacter baumannii infections. *Future Microbiol* 2008 ; 3(6):649-60.
- Michalopoulos A, Falagas ME. Treatment of Acinetobacter infections. *Expert Opin Pharmacother* 2010; 11(5):779-88.
- Karageorgopoulos DE, Falagas ME. Current control and treatment of multidrug-resistant Acinetobacter baumannii infections. *Lancet Infect Dis*. 2008; 8(12):751-62.
- Dijkshoorn L, Nemec A, Seifert H. An increasing threat in hospitals: multidrug-resistant Acinetobacter baumannii. *Nat Rev Microbiol* 2007; 5(12):939-51.
- Neonakis IK, Spandidos DA, Petinaki E. Confronting multidrug-resistant Acinetobacter baumannii: a review. *Int J Antimicrob Agents* 2011; 37(2):102-9.
- Garnacho-Montero J, Amaya-Villar R. Multiresistant Acinetobacter baumannii infections: epidemiology and management. *Curr Opin Infect Dis* 2010; 23(4):332-9.
- Cambray G, Guerout AM, Mazel D. Integrons. *Annu Rev Genet* 2010; 44:141-66.
- Lin MF, Chang KC, Yang CY, Yang CM, Xiao CC, Kuo HY, et al. Role of integrons in antimicrobial susceptibility patterns of Acinetobacter baumannii. *Jpn J Infect Dis* 2010;63(6):440-3.
- Gaur A, Prakash P, Anupurba S, Mohapatra TM. Possible role of integrase gene polymerase chain reaction as an epidemiological marker: study of multidrug-resistant Acinetobacter baumannii isolated from nosocomial infections. *Int J Antimicrob Agents* 2007; 29(4):446-50.
- Labbate M, Case RJ, Stokes HW. The integron/gene cassette system: an active player in bacterial adaptation. *Methods Mol Biol* 2009; 532: 103-25.
- Clinical and Laboratory Standards Institute. 2010. Performance standards for antimicrobial disk susceptibility testing; 20th informational supplement. CLSI/NCCLS M100-S20. Clinical and Laboratory Standards Institute, Wayne, PA
- Koeleman JG, Stoof J, Van Der Bijl MW, Vandebroucke-Grauls CM, Savelkoul PH. Identification of epidemic strains of Acinetobacter baumannii by integrase gene PCR. *J Clin*

نبود که با مطالعه حاضر کاملاً مطابقت دارد. نتایج بدست آمده از مطالعه گایور و همکارانش نیز در مورد وجود ارتباط میان حضور اینتگرون های کلاس ۲ و مقاومت به آمیکاسین، سفتازیدیم و سیپروفلوکساسین نیز (۱۲) با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. در مواردیکه ارتباط معنی داری میان حضور اینتگرون های کلاس ۲ و مقاومت آنتی بیوتیکی مشاهده نمی شود مقاومت حاصل می تواند از راههای مختلف از جمله نقص در آنزیم های اتوکتیک در دیواره سلولی و یا تحت کنترل پلاسمید و یا مقاومت تحت کنترل کروموزوم بدست آمده باشد (۳، ۱۵).

نتیجه نهایی:

بطور کلی نتایج مطالعه حاضر نشان داد که کلاس ۲ اینتگرون ها در بین سویه های اسینتوباکتر بومانی ایزوله شده از بیمارستانهای تهران بطور وسیعی منتشر می باشند و وجود این اینتگرون ها نقش مهمی در اکتساب مقاومت به چند دارو در این سویه ها دارند. بیشترین مقاومت در سویه های حاوی اینتگرون کلاس ۲، مربوط به آمینوگلیکوزیدها، سفالوسپورین ها، کینولون ها و مونوباتام بود و در مورد سایر آنتی بیوتیک ها ممکن است مکانیسم های مقاومتی دیگری دخیل باشند. در این مطالعه صرف نظر از اینکه ژنهای مقاومت در اینتگرون ها وجود دارند یا خیر، ارتباط قوی میان وجود اینتگرون ها و کاهش حساسیت به بسیاری از گروه های آنتی بیوتیکی مشاهده شد و این می تواند نگران کننده باشد چراکه این ساختارها می توانند باعث حباجائی ژن های دخیل در مقاومت در بین سویه ها شده و آنها به آنتی بیوتیک های جدید مقاوم شوند. بنابراین مونیتورینگ مقاومت داروئی ناشی از اینتگرون ها به خصوص کلاس ۲ با استفاده از PCR ژنهای اینتگراز، در پروتکل های کنترل عفونت ناشی از سویه های اسینتوباکتر بومانی مقاوم به چند دارو در بیمارستانهای مختلف ایران دارای اهمیت می باشد. هرچند که بایستی در این زمینه در بخش های مختلف این کشور مطالعات بیشتری انجام گیرد.

سپاسگزاری:

این مطالعه با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام گردید، لذا از معاونت پژوهش و کارکنان آزمایشگاه بیمارستان های امام خمینی، بقیه ا... (عج) و بیمارستان میلاد جهت همکاری در انجام این تحقیق نهایت سپاسگزاری را داریم.

- Microbiol 2001;39(1):8-13.
16. Bayuga S, Zeana C, Sahni J, Della-latta P, el-Sadr W, Larson E. Prevalence and antimicrobial patterns of *Acinetobacter baumannii* on hands and nares of hospital personnel and patients:the iceberg phenomena again. Heart Lung 2002; 31(5): 382-90.
 17. Joshi SG, Litake GM, Niphadkar KB, Ghole VS. Multidrug resistant *Acinetobacter baumannii* isolates from a teaching hospital. J Infect Chemother 2003; 9(2): 187-90.
 18. Ayan M, Durmaz R, Aktas E, Durmaz B. Bacteriological, clinical and epidemiological characteristics of hospital-acquired *Acinetobacter baumannii* infection in a teaching hospital. J Hosp Infect 2003;54: 39-45
 19. Wang SH, Sheng WH, Chang YY, Wang LH, Lin HC, Chen ML, et al. Healthcare- associated outbreak due to pan-drug resistant *Acinetobacter baumannii* in a surgical intensive care unit. J Hosp Infect 2003 ; 53(2):97-102.
 20. Rahbar M, Mehrgan H, Aliakbari NH. Prevalence of antibiotic-resistant *Acinetobacter baumannii* in a 1000-bed tertiary care hospital in Tehran, Iran. Indian J Pathol Microbiol 2010; 53: 290-3.
 21. Gonzalez, G, Sossa K, Bello H, Dominguez M, Mella S, Zemel-man R. Presence of integrons in isolates of different biotypes of *Acinetobacter baumannii* from Chilean hospitals. FEMS Microbiol Lett 1998; 161:125-128.
 22. Ploy MC, Denis F, Courvalin P, Lambert T. Molecular Characterization of Integrons in *Acinetobacter baumannii*, description of a hybrid class 2 integron. Antimicrob Agents Chemother 2000 ; 44(10):2684-8.
 23. Ruiz J, Navia MM, Casals C, Sierra JM, Jiménez De Anta MT, Vila J. Integron-mediated antibiotic multiresistance in *Acinetobacter baumannii* clinical isolates from Spain. Clin Microbiol Infect 2003; 9(9):907-11.
 24. Ribera A, Vila J, Fernández-Cuenca F, Martínez-Martínez L, Pascual A, Beceiro A, et al. Type 1 integrons in epidemiologically unrelated *Acinetobacter baumannii* isolates collected at Spanish hospitals. Antimicrob Agents Chemother 2004; 48(1):364-5.
 25. Ramírez MS, Stietz MS, Vilacoba E, Jeric P, Limansky AS, Catalano M, et al. Increasing frequency of class 1 and 2 integrons in multidrug-resistant clones of *Acinetobacter baumannii* reveals the need for continuous molecular surveillance. Int J Antimicrob Agents 2011; 37(2):175-7.
 26. D'Arezzo S, Capone A, Petrosillo N, Visca P, Ballardini M, Bartolini S, et al. Epidemic multidrug-resistant *Acinetobacter baumannii* related to European clonal types I and II in Rome (Italy). Clin Microbiol Infect 2009; 15(4):347-57.
 27. Koo SH, Kwon KC, Cho HH, Sung JY. Genetic basis of multidrug-resistant *Acinetobacter baumannii* clinical isolates from three university hospitals in Chungcheong Province, Korea. Korean J Lab Med 2010; 30(5):498-506.
 28. Kansakar P, Dorji D, Chongtrakool P, Mingmongkolchai S, Mokmake B, Dubbs P. Local dissemination of multidrug-resistant *Acinetobacter baumannii* clones in a Thai hospital. Microb Drug Resist 2011; 17(1):109-19.
 29. Turton JF, Kaufmann ME, Glover J, Coelho JM, Warner M, Pike R, et al. Detection and typing of integrons in epidemic strains of *Acinetobacter baumannii* found in the United Kingdom. J Clin Microbiol 2005; 43(7):3074-82.